

ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΩΝ

Ταγιαπέρα 3 - 5 Αθήνα, Τ.Κ. 11525 • Τηλ.: 210 6716 715 • e-mail:nellaselias39@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.rovoliari.gr
Χρόνος 37ος • Αριθμός φύλλου 148 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2021

Χριστούγεννα και Πρωτοχρονιά στο Χωριό

Το χωριό ήταν πανέμορφο τις μέρες των εορτών. Είχε κάτι ανοιξιάτικες λιακάδες που τις απολάμβαναν οι τολμηροί που ανηφόριζαν ως εκεί. Βρήκαν ένα όμορφο χριστουγεννιάτικο δέντρο στολισμένο, αλλά οι περισσότεροι παρέμειναν απομονωμένοι λόγω κορωνοϊού.

Εκκλησιασμό είχαμε τη δεύτερη μέρα των Χριστουγέννων, 26 Δεκεμβρίου και την παραμονή των Θεοφανίων, 5 Ιανουαρίου.

Τα χιόνια ήρθαν αργότερα, τον Ιανουάριο με την κακοκαιρία «ΔΙΟΜΗΔΗΣ» και άφθονα. Απολαύστε τις φωτογραφίες.

Συνοικία Αγίων Αποστόλων

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Μήτσος) ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ (1894 - 1983)

Ο αείμνηστος Δημήτριος Παπανικολάου - ένας αυτοδημιούργητος και δυναμικός συντοπίτης μας - με απaráμιλλη αφηγηματική και περιγραφική δύναμη, με λιτότητα και απλότητα μας μεταφέρει στον τρόπο ζωής ενός ολόκληρου, σχεδόν, αιώνα - του 20ού - από τις αρχές του μέχρι το 1975, ενός τρόπου σκληρού μεν αλλά ταυτόχρονα και ανθρώπινου. Είναι ένα ντοκουμέντο μιας εποχής με ευρύτερες αναφορές σε απανωτές γενεές των πρόσφατων προγόνων μας. Μας προσφέρει ανάγλυφα μια εποχή με τους ανθρώπους της, τις μεταξύ τους σχέσεις, τους αγώνες και τις αγωνίες τους, τους θριάμβους και τις κακοτυχίες τους. Καταγράφει το μεγαλείο του καιρού του και αποτελεί ένα λαογραφικό-ηθογραφικό κείμενο. Απολαύστε το!

15η συνέχεια

Αναδρομή σε εμπειρίες και σχέσεις πριν την Αναχώρηση

Εκεί κοντά ήταν και η τοποθεσία Καράκιου ή Μαυροχώρι που υπήρχαν τα καλά εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, μπουγατσάτζικα και μάλιστα ένα στη γωνία που το είχαν Τούρκοι από το Ικόνιο και έφτιαχνε ωραίες μπουγάτσες και πίτες. Όταν πηγαίναμε στον Γαλατά, απαραίτητα θα πηγαίναμε εκεί να φάμε.

Πιο πάνω, δίπλα από το τούνελ ήταν

ένας αναβατήρας (υπόγειο τρενάκι) που μετέφερε επιβάτες από τον Γαλατά στο Πέραν, διότι ήταν ανήφορος, και δίπλα ήταν σκαλιά που πήγαινες με τα πόδια αλλά ήταν κουραστικό. Στα σκαλιά αυτά υπήρχαν πλατώματα με διάφορα μαγαζιά: χασάπικα με κρέατα χοιρινά, σαλάμα και διάφορα άλλα τρόφιμα για τους Ευρωπαίους. Ένα τέ-

Συνέχεια στην 6η σελ.

Το χριστουγεννιάτικο δέντρο

(φωτ. Βασίλ. Νέλλας) μαζί με τις ευχές του Δ.Σ. για

καλή, παραγωγική και

ευτυχισμένη χρονιά, απαλλαγμένη από τα δεινά των τελευταίων χρόνων.

Καλή χρονιά

Το ημερολόγιο του Συλλόγου μας

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΥΛΛΟΓΟΥ μας ετοίμασε και εφέτος το ετήσιο ημερολόγιό μας και το έχουμε στη διάθεσή σας αντί τιμήματος 5€.

Φροντίσαμε να είναι και πάλι θεματικό: να περιλαμβάνει φωτογραφίες και κείμενα με ενιαίο θέμα. Αυτή τη φορά το θέμα μας είναι «Το χωριό μας, οι ρίζες μας, τα τοπία μας από ψηλά». Θα απολαύσετε φωτογραφίες του χωριού μας από ψηλά (από ειδικό αεροπλανάκι) και θα τις έχετε για να επιδεικνύετε στους φίλους σας τις ομορφιές του μαζί με ένα συνοπτικό κείμενο που εξηγεί τους λόγους για τους οποίους οι πρόγονοί μας διάλεξαν αυτόν τον απομονωμένο τόπο που προσφερόταν για εγκατάσταση, αυτονομία και αυτεξούσια ζωή για διαμονή, προκοπή και δημιουργία σε χρόνια δύσκολα.

Συνήθως το διανέμαμε στη χειμερινή συνεστιάση του Συλλόγου, αλλά και εφέτος δεν θα πραγματοποιηθεί λόγω πανδημίας. Οπότε μπορείτε να το αναζητήσετε στο χωριό από την Ουρανία, στη Λαμία από τον ταμία του Συλλόγου Γιάννη Σπυρόπουλο, στη Λάρισα από τον Πέτρο Πισσώνη και στην Αθήνα από τη Μαρία Σκαμάγκη (τηλ.: 69 73 213 426) για όσους μένουν στα βόρεια Προάστια ή από τον Ηλία Νέλλα στο κέντρο. Τηλέφωνα θα βρείτε στη σελ. 2.

Οι διαφορές μας με τους Τούρκους:

Υφαλοκρηπίδα - ΑΟΖ - Αιγιαλίτιδα Ζώνη (Χωρικά Ύδατα)
Εναέριος Χώρος - Αποστρατικοποίηση Νησιών - Γκρίζες Ζώνες
Γράφει ο Κώστας Ασπραπέλλος, ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

4η συνέχεια

Εθνικός Εναέριος Χώρος (FIR Αθηνών)

Ο εναέριος χώρος πάνω από τα ηπειρωτικά όρια και πάνω από τα χωρικά ύδατα ενός ηπειρωτικού ή νησιωτικού κράτους λέγεται **Εθνικός Εναέριος Χώρος** και σε αυτόν τον χώρο το υποκείμενο κράτος ασκεί πλήρη κυριαρχία και έλεγχο σε όλες τις εναέρια πτήσεις και σε όλα τα εναέρια μέσα.

Ως όρος, μέγεθος και νόμος προβλέφθηκαν μετά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο και την συνθήκη των Βερσαλλιών το 1919 και τη δημιουργία της

Συνέχεια στην 6η σελ.

ΕΛΛΑΔΑ 1821 - 2021

200 χρόνια μετά την Επανάσταση

Από πού ξεκινήσαμε - Πού βρισκόμαστε - Πού θέλουμε να πάμε

Η. Η ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ: ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΟΤΖΑΜΠΑΣΗΔΕΣ

Γράφει ο Κώστας Κούτρας
πρώην Δήμαρχος Ρεντίνας

Ο ρόλος των Προεστών στη διατήρηση της ενότητας του Γένους υπήρξε μέγας, ιστορικός, ιδίως μέσω της λειτουργίας του θεσμού των

Συνέχεια στην 7η σελ.

Ορκωμοσία Φιλικού

Κοινωνικά

Γεννήσεις

- Η **Ανθή Γκέκα** (αδελφή της Δέσποινας Περράκη - Σκαμάγγη) και ο **Χάρης Κορδονούρης** απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους, ένα τρισαγαπημένο αγόρι.
- Ο **Χαράλαμπος Αναγνώστου** του Αθαν. και η **Κωνσταντίνα Βλαχογεωργίου** απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους, μια χαριτωμένη κορούλα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εύχεται στους ευτυχείς γονείς: **Να τους ζήσουν και να τα καμαρώνουν να προοδεύουν και να προκόβουν!**

Έφυγαν από κοντά μας

Νίκος Κριατσιώτης

(Μοναστηράκι Φωκίδας 1943 – 2021)

Για τον αδερφό μου Νίκο Κριατσιώτη Ελένη Κριατσιώτη – Σταυρακάκη

Στο Ροβολιάρειο ν' ακουστεί, στις απάτητες κορφές του στις δύσβατες ραχούλες του, στα ευωδιαστά φυτά του, στις γάργαρες βρυσούλες του, στα γλυκόλαλα πουλιά του, πως πόθανες και δεν θα 'ρθεις ξανά σ' αυτόν τον τόπο, τόπο που τον αγάπησες και δέθηκες μαζί του. Και πως δεν το επρόλαβες, αποχαιρετισμό να κάμεις ξεχωριστό στους χωριανούς, γιατί άξαφνα εχάθης. Έκλεισες όμως στην καρδιά το καθαρό τους βλέμμα, τ' απλοϊκά τα λόγια τους που είναι τιμή για σένα. Μιλούν καλά, τιμητικά, για καλοσύνη κι ανθρωπιά κι αυτό σου φτάνει εσένα.

Στον επικήδειο που μπόρεσα να εκφωνήσω, είπα τα πιο κάτω λόγια, όσο πιο απλά μπορούσα, γιατί δεν ήθελε επαίνους.

«Χωρίς λουλούδια. Χωρίς παϊνέματα. Μόνο με δέσεις. Έτσι μου παράγγειλες. Θέλω να πεθάνω, μου είπες. Έτσι και έγινε.

Και τώρα εμένα μου έλαχε να σου πω το μεγάλο ευχαριστώ και το πικρό «αντίο», με λυγμούς που δένουν κόμπο στον λαϊμό και με πνίγουν.

Ίσως είμαι η πιο αδύναμη να μιλήσω αυτή την ώρα. Στέκω όμως όρθια μέσα στην εκκλησία που αντηχούσε από τις ψαλμωδίες σου και, μέσα από την περηφάνεια μου για σένα, βρίσκω τη δύναμη να πω κάτι ελάχιστο.

Υπόδειγμα αδερφικής αγάπης και θυσίας, χορτασμένος αγνάντεμα, θαλάσσια αύρα και απέραντο γαλάζιο, με την ψυχή κορεσμένη από κατάνυξη θρησκευτική και την καρδιά από προσφορά ξεχειλισμένη, σφάλισες τα μάτια, τερμάτισες βίαια την εδώ διαδρομή σου και προσήλωσες πλέον το βλέμμα της ψυχής σου στο άπειρο, στο άναρχο και ατελείωτο, στο αϊδιο και ακατάληπτο.

Πόσο απρόσμενα τελείωσαν όλα!

Χάνομαι στη σκέψη, πως κάθε που θα χαράζει κι εσύ δεν θα 'σαι, να ισκίωνεις το χωριό, να περπατάς τα περιβόλια, να κουβαλάς με γεμάτα χέρια ατέλειωτη αγάπη, να μας φροντίζεις στοργικά, να μας στηρίζεις αδερφικά, να μας νοιάζεσαι πατρικά.

Άδειασε ο τόπος κι εμάς δεν μας χωράει πια.

«Πάντα σκιάς ασθενέστερα, πάντων ονείρων απατηλότερα, μία ροπή και ταύτα πάντα θάνατος διαδέχεται».

Πώς να σ' αποχαιρετήσω, με τι δύναμη να σ' αποχωριστώ!

Πνίγω τις κραυγές οδύνης, για να σταθώ και να σεβαστώ την επιθυμία σου να φύγεις. Γι' αυτό:

«Ας πάψουν τώρα θρήνοι και δάκρυα. Έχουν τα πάντα πάρει το κύρος του τέλους».

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ αδελφέ μου».

Ο Νίκος Κριατσιώτης, όπως τον γνώρισα Τον αποχαιρετά η Λούλα Σπυροπούλου

Ο Νίκος, ένας εξ αγχιστείας Ροβολιαρίτης, αδελφός της Καίτης Δημητρίου, αγάπησε το Ροβολιάρειο, τη ροβολιαρίτικη φύση, τους απλούς ανθρώπους και δέθηκε για πολλά χρόνια μαζί τους.

Αγόρασε το σπίτι του Βαγγέλη Παναγιώτου στο Ρέμα, το ανακαίνισε με παραδοσιακό τρόπο – χωρίς να αλλάξει την εικόνα του – και το διακόσμησε με γούστο, μεράκι και κάθε λεπτομέρεια.

Τον γνώρισα για πρώτη φορά στο χριστουγεννιάτικο τραπέζι της Βασιλικής και του Χρήστου Ρίζου στο καφενείο στις 25/12/1987. Μας ένωσε η Φωκική καταγωγή μας και ο αλληλοσεβασμός μεταξύ μας.

Ο Νίκος γεννήθηκε και μεγάλωσε με τις τρεις αδελφές του σε μια όμορφη, ηθική και θρησκευτική οικογένεια. Ο πατέρας του ήταν Δάσκαλος και η παρουσία του εξέπεμπε σεβασμό. Η μητέρα του, μια αριστοκρατική γυναίκα, ήταν γεμάτη καλοσύνη.

Σπούδασε Νομικά και εργάστηκε ως Δικηγόρος-Νομικός Σύμβουλος σε πολλές επιχειρήσεις. Τον διέκρινε πάντα η απλότητα. Ουδέποτε έκανε επίδειξη της επιστημονικής του ειδικότητας και των αναγνωρισμένων απέραντων γνώσεών του. Παρέα με όλους στην πλατεία. Μοναχικός και ταυτόχρονα κοινωνικός. Άριστος ψάλτης και βοηθός στην εκκλησία όταν ήταν στο Ροβολιάρειο, γνωρίζοντας καλά τα χριστιανικά ιδεώδη.

Μετά την συνταξιοδότησή του, τον κέρδισε η πατρική του γη, «Το Σκάλωμα-Μοναστηράκι Φωκίδος», γι' αυτό και δεν τον είχαν γνωρίσει κάποιοι νεότεροι.

Εκεί ήταν το πατρικό του σπίτι, αγνάντια στη θάλασσα, εκεί ξεκουράστηκε φιλοσοφώντας το παρελθόν, το παρόν και ίσως το μέλλον...

Έφυγε **Κύριος**, χωρίς να ενοχλήσει και να κουράσει κανέναν. Όπως **Κύριος** ήταν και σε όλη του τη ζωή και τη δράση του.

Είθε το όμορφο πέτρινο σπίτι του στο Ροβολιάρειο να ξανα-αποκτήσει ζωή.

Πάντοτε θα ηχούν στα αυτιά μας οι μελωδικές ψαλμωδίες με τη γλυκιά φωνή του στα εγκώμια, στο Πάσχα, της Παναγίας στη Μισιάκ, όπως και δεν θα ξεχαστεί το πρόσωπό του, πάντα συνοδευόμενο με το καλοσυνάτο χαμόγελό του.

Νίκο, θα σε θυμόμαστε πάντα.

Η διπλή συντοπίτισσά σου, Λούλα

Το Δ.Σ. του Συλλόγου εκφράζει προς τους οικείους του τα ειλικρινή συλλυπητήριά του.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κούτρας Κώστας, Ρεντίνα	30€
Μπαρμπαρούση Ελένη, Λαμία	20€
Νικολάου Γεώργιος, Γέρακας Αττικής	20€
Παναγιώτου-Ντεμιάν Ελένη	20€
Παναγιώτου Παρασκευή	20€
Παπανικολάου Γεώργιος, Αθήνα	20€
Ρίζος Αθανάσιος του Σταύρου	20€
Ρίζου Δήμητρα του Σταύρου	20€

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΣΤΟΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΜΑΣ

Δεν εμφανίστηκαν ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ για την περίοδο 1/10/2021 έως 31/12/2021.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: είναι σημαντικό να θάξετε και το πατρώνυμο για να μην μπερδεύομαστε με τις συνωνυμίες μια και υπάρχουν πολλές στο χωριό μας.

Ροβολιαρίτικα Νέα Τρίμηνη Έκδοση

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Πολιτιστικός Σύλλογος Ροβολιαρίτων
Έδρα: Ροβολιάρειο Φθιώτιδας
Γραφεία: Ταγιαπιέρα 3-5 Αθήνα Τ.Κ. 11525
Τηλ.: 210 6716 715 και 69 44 60 31 63
Α.Φ.Μ.: 090085976 • Δ.Ο.Υ.: Λαμίας
Εκδότης-Διευθυντής: Ηλίας Νέλλας
Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου

Διοικητικό Συμβούλιο

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νέλλας Βασίλειος, Σερ. + 30 2103644051
+ 30 6944797224
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ρίζος Δημήτριος, Παντ. + 30 6937579712
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Ηλίας Νέλλας + 30 2106716715 & + 30 6944603163
ΤΑΜΙΑΣ: Σπυρόπουλος Ιωάννης, Γεωργ. + 30 6932545493
ΕΦΟΡΟΣ: Σακελλάρης Δημήτριος, Κων. + 30 6909213453
ΜΕΛΗ: Αναγνώστου Αθανάσιος, Ιωάν., Δημ. Σχέσεις + 30 6985560970
Πισσώνης Πέτρος, Νικ., Νεολαία + 30 2410625737 - 6978142781

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διορθώσεις-εκτύπωση:

Εκδόσεις - Γραφικές Τέχνες ΚΑΡΠΟΥΖΗ
Καρπούζη Αριστέα & Υιοί Ο.Ε.

Θεοδοσίου 23 Ίλιον 131 21 • Τηλ.: 210 2619003
e-mail: karpozzi@otenet.gr

Ενημέρωση

- Τα ενυπόγραφα κείμενα αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και το ύφος γραφής των συγγραφέων τους. Διατηρείται όμως το δικαίωμα συντόμησης εκτεταμένων κειμένων.
- Τα υπόλοιπα κείμενα είναι ευθύνη της Σύνταξης και του Δ.Σ.
- Οι συνδρομές να στέλνονται στον ταμία του Συλλόγου.**
- Η εφημερίδα δέχεται διαφημίσεις.
- Για να δημοσιευτούν: Γάμοι, Βαπτίσεις, ή άλλες κοινωνικές ειδήσεις **χρειάζεται** γραπτή ενημέρωση.
- Για αλλαγή της διεύθυνσής σας, ενημερώνετε απευθείας τις εκδόσεις **Καρπούζη**, η οποία οποιδήποτε μέλος του Δ.Σ.

• Παρατηρούνται επιστροφές.
Βοηθήστε μας να σας ενημερώνουμε.

Η συνδρομή σας είναι η δύναμή μας

Στείλτε τη συνδρομή σας στον ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ: ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: 825/001976-35 ή GR94 0110 8250 0000 8250 0197 635 από οποιαδήποτε άλλη Τράπεζα ή απευθείας στον Ταμία, τον Πρόεδρο, τον Γραμματέα όταν τους συναντάτε, ή στην Ουρανία Ρίζου στο χωριό ή κατά τις συναντήσεις μας: Λαϊκό Πανηγύρι και Συνεστίαση.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΑΦΕΝΕΙΑ: ΟΥΡ. ΡΙΖΟΥ 22360-92818 ΤΑΒΕΡΝΑ: Π. ΣΚΟΥΡΑ: 22360-92830

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ: Τηλ. & FAX:	22 360-92 877
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ:	22 360-22 222
ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	22 360-22 775
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ:	22 360-22 213
ΓΥΜΝΑΣΙΟ:	22 360-22 314
ΛΥΚΕΙΟ:	22 360-22 555 & 22 360-23 481
ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟ:	22 360-22 236
ΔΕΗ:	22 360-22 247 Βλάβες 22 360-23 677
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ:	22 360-22 122
ΙΚΑ:	22 360-22 242
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ:	22 363-50 000
ΚΤΕΛ: 22 360-22 553	ΤΑΞΙ: 22 360-22 441
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ:	22 360-23732 - 23 733-22 299
ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ:	22 360-22 319
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΑΓΡΟΤΙΚΗ:	22 360-22 225 & 23 700
ΛΟΥΤΡΑ ΠΛΑΤΥΣΤΟΜΟΥ:	22 360-22 510 & 22 518
TΑΒΕΡΝΑ: Παπαθεοδώρου Νίκος	22 360-22 937
ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ: Αργυρίου Βασ.	22 360-22 240
Βασιλείου Χρήστος	22 360-22 671
Κελεσιάδου-Κούτρα Ευσ.	22 360-22 766
Λαμπρακόπουλος Χαρ.	22 360-22 384

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ: έδρα Σπερχειάδα

Ιστότοπος Δήμου: www.dimosmakrakomis.gov.gr

Τηλεφωνικό Κέντρο: για όλες τις Υπηρεσίες	22 363-50 200
Δήμαρχος: Γραφείο (κ. Γκόλφη)	22 363-50 250 - F 50 202
Δημοτικό Συμβούλιο:	22 363-50 201 - F 50 221
Νομική Υπηρεσία:	22 363-50 208
Τεχνική Υπηρεσία:	22 363-50213 & 50 258 & 252 & 255
Διευθυντής:	22 363-50 210 - F 22 363-50 211
ΚΕΠ:	22 363-50 222 & 223 & 224 F 226
ΚΕΦ:	22 363-50 218
Αντιδήμαρχοι, Σπερχειάδα:	22 363-50 243 & 245
Δημοτική Ενότητα Μακρακώμης:	22 363-50 100
Αντιδήμαρχος Ενότητας Μακρακώμης:	22 360-23 450
Δημοτική Ενότητα Αγίου Γεωργίου:	22 363-50 308 & 309
Αντιδήμαρχος Ενότητας Αγίου Γεωργίου:	22 363-50 313
Δημοτολόγιο (Σπερχειάδα):	22 363-50 228
Δημοτολόγιο - Ληξιαρχείο:	22 363-50 227 - F 50 229
Πρωτόκολλο (Σπερχειάδα):	22 363-50 230
Οικονομική Υπηρεσία:	22 363-50 233 & 231 & 232
Ταμειακή Υπηρεσία:	22 363-50 241 F 22 363-50 240
Βοήθεια στο σπίτι:	22 363-50 216

ΔΩΡΕΕΣ ΥΠΕΡ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΕΩΣ ΤΗΣ ΣΤΕΓΗΣ ΤΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ

Εδώ θα καταχωρούνται ΟΛΕΣ οι δωρεές (παλαιότερες και πρόσφατες) για να έχουμε όλοι μας μια συνολική εικόνα.

Στη μνήμη Παντελή Κων. Δημητρίου: οι Γονείς του	1.000€
οι Δημήτρης και Νίκος Μίχος	100€
οι Ανδρέας, Νίτσα, Ντίνα και Βασίλης Ρίζος	100€
η Κατίνα Ρίζου-Ευθυμίου και ο Αλέξανδρος Ευθυμίου	50€
η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου	50€
Στη μνήμη Κωνσταντίνου Δημ. Σκαμάγγη: ο αδελφός του Αθανάσιος Σκαμάγγη	50€
Στη μνήμη Στέργιου Λιάτσου: η οικογένεια Βασιλείου και Ελένης Σκαμάγγη	50€
ο Αθανάσιος Δημ. Σκαμάγγη	50€
η Αργυρώ Κοτρωνιά	100€
η Αγγελική Γεωργοπούλου	50€
Στη μνήμη Τζων Γιαννακόπουλου ΗΠΑ: οι Ρίζος Ανδρέας, Βασίλης, Ντίνα, Νίτσα	200€
οι Αλέκος Ευθυμίου και Κατίνα Ρίζου-Ευθυμίου	50€
η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου	50€
Στη μνήμη Παντελή Ρίζου: οι Πολιτικοί Συνταξιούχοι Νομού Φθιώτιδας	50€
ο αδελφός του Χρήστος Ρίζος	50€
τα αδελφία του Αλέξανδρος και Κατίνα Ευθυμίου	50€
στον αξέχαστο φίλο του ο Απόστολος Παπαγιάννης	50€
η οικογένεια Βασιλείου Σκαμάγγη	50€
η Βούλα Μπότσικα	100€
ο Ανδρέας Ρίζος και τα αδελφία του Ντίνα, Νίτσα, Βασίλης	200€
η ανιψιά του Γεωργία Ευθυμίου-Πατάκη	200€
Στη μνήμη Χρήστου Ρίζου: τα παιδιά του Δημήτρης και Ουρανία	200€
η αδελφή του Κατίνα και ο Αλέκος Ευθυμίου	100€
οι Ανδρέας, Ντίνα, Νίτσα και Βασίλης Ρίζος	100€
η ανιψιά του Γεωργία Ευθυμίου-Πατάκη	100€
οι Σάκης και Δήμητρα Τριβιζά	50€
ο Θανάσης Σκαμάγγη	50€
ο Γιώργος Ζιαγγοβάς	50€
ο Γιώργος Αθαν. Κοτρωνιάς	20€
η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου	50€
ο Τζιμής και η Μάρσι Φελαί	50€
ο Δημήτρης Ρίζος και η Σταυρούλα Ρίζου	50€
Στη μνήμη Κώστα Γεωργίου Μπούκα: ο Ανδρέας Ρίζος και τα αδελφία του Ντίνα, Νίτσα, Βασίλης	100€
οι Νίκος και Χαρούλα Δήμου	50€
η οικογένεια Μιχάλη και Αμαλίας Γώγου-Μαλάμου	50€
Στη μνήμη Αλέξανδρου Παναγιώτου η αδελφή του Ερασμία Παναγιώτου-Aderson	500€
Στη μνήμη Ερασμίας Παναγιώτου-Aderson: ο Κωνσταντίνος Αθ. Νέλλας (250€+130€)	380€
η Αριστέα Κολιολιού	100€
Στη μνήμη Ευάγγελου Καλατζή: η σύζυγός του Σοφία Καλατζή	250€
Στη μνήμη Αικατερίνης Παπαθεοδώρου-Μητσοπούλου, η κόρη της Γεωργία Μητσοπούλου	60€

28η Οκτωβρίου

Παραμεράτε σύννεφα από την Αλβανία να λάμψει ο ήλιος στα βουνά και μέσα στα λαγκάδια.

Να λιώσουνε τα κρύσταλλα να λιώσουνε τα χιόνια ν' ανοίξουν τα τηλέφωνα και τα ταχυδρομεία.

Είδα τη Μάνα που 'κλαιγε σαν να 'τανε παιδάκι απόψε πήρε γράμμα μου και πνίγηκε στο δάκρυ.

Εγώ φοράω τ' άρματα μ' όλα τα φυσεκλίκια και δρασκελάω σαν το θεριό κορφή-κορφή σαν τον αϊτό.

Η Μάνα που με γέννησε μ' έταξε στην πατρίδα γονατιστή στην Παναγιά ή θάνατο ή λευτεριά.

Κι εγώ το όπλο που κρατώ δίνω και όρκο στο Θεό ποτέ δεν θα τ' απαρνηθώ γι' αυτό και θα δικαιωθώ.

Γιάννης Παππάς, 1930, Πτελέα

ΔΕΚΕΜΒΡΗΣ ΤΟΥ '44

Μετά τη γερμανική Κατοχή, περάσαμε στην Κατοχή των Άγγλων.

Στις 3 Δεκέμβρη του '44 ο Σκόμπι χτύπησε την Αθήνα με τη σύμφωνη γνώμη και τη στήριξη του Γεωργίου Παπανδρέου.

Ήταν ημέρα Κυριακή χωρίς να κλείσει δίμηνο κι η Ελλάδα μπήκε πάλι σε νέα Κατοχή.

Τον Σκόμπι πήρε σύμμαχο στον θρόνο τον καθίζει και τους αντάρτες του ΕΛΑΣ σαν στάχια τους θερίζει.

Με τους Εγγλέζους αγκαλιά οι ταγματασφαλίτες αλύπητα χτυπούσανε τους δόλιους Ελασίτες.

Μέρα και νύχτα ρίχνανε βόμβες τ' αεροπλάνα κι έχανε η μάνα το παιδί και το παιδί τη μάνα.

Ο πόλεμος εκράτησε μέρες τριάντα δύο από κοντά αν τα 'βλεπες θα μαύριζε η ψυχή σου.

Γιάννης Παππάς, 1930, Πτελέα

Επιστολές που λάβαμε

Α' Αγαπητέ, κ. Νέλλα,

Είμαι συνδρομητής της Εφημερίδας σας «ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ» και φίλος του Συλλόγου σας και επιθυμώ να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου για την άρτια εκτύπωση και να διατυπώσω μερικές σκέψεις.

Οι ανοιχτοί ορίζοντες και η θεματογραφία της εφημερίδας σας δημιουργούν πολλές ταυτότητες και προσφέρουν επιλογές. Και τούτο επιβεβαιώνεται με την αρθρογραφία και τις προσωπικές σας επιστημονικές παρεμβάσεις και άρθρα.

Ακούραστος, εργατικός, παρατηρητικός, αγωνίζεστε για να επιτύχετε τους στόχους της εφημερίδας, στηρίζετε σε προβληματισμούς που επιδιώκουν να αναδείξουν και να σταθούν κριτικά απέναντι σε όσα συμβαίνουν ή είχαν ζηήσει οι μεγαλύτεροι σε ηλικία τα προηγούμενα χρόνια. Προσπαθείτε να συνταιριάσετε το παλιό με το νέο της εποχής. Χτίζετε μαζί τους μια αμοιβαία αίσθηση εμπιστοσύνης. Άλλωστε, αυτό φαίνεται από τον πλούτο των δραστηριοτήτων που οργανώνετε για μικρούς και μεγάλους.

Αυτό είναι μια υπενθύμιση πως το καλό μπορεί να κρύβεται σε πράγματα που δεν αντιλαμβανόμαστε με τις αισθήσεις μας αλλά με την ψυχή μας.

Ασκήσατε την προεδρία του Συλλόγου σας με αφοσίωση, ειλικρίνεια και αίσθημα ευθύνης. Τούτο δημιουργεί την υποχρέωση στα νέα μέλη του Συλλόγου να πορευθούν στα χνάρια της δημιουργικής σας πορείας και να εμπλουτίσουν τη δράση τους με νέες ιδέες και πράξεις.

Τελειώνοντας, θέλω να επισημάνω πως η προσπάθειά σας δένεται με τη στάση ζωής και την ποιότητα του παραγόμενου έργου.

Με εκτίμηση

Γιώργος Νικολάου

Δραγούμη 7, Γέρακας 15344 Αθήνα

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ:

Μελετώντας το τελευταίο φύλλο (147 της εφημερίδας «ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΑ ΝΕΑ») παρατήρησα δύο

φάουλ (όπως βλέπετε, δεν ξεχνώ το ποδοσφαιρικό μου λεξιλόγιο, τόσα χρόνια οπαδός!).

Το πρώτο αφορά στην απόφαση να τιμήσετε έναν πρώην Κοινοτάρχη σας και αντί ο υπογράφων να σταθεί στην προσωπικότητα και το έργο του τιμώμενου αναλώθηκε σε περιαυτολογία και αυτοπροβολή. Λίγη γενναιοψυχία απέναντι σε έναν εκλιπόντα δεν βλάπτει ακόμα και αν σε κάποια έργα είχε κι ο ίδιος συμμετοχή.

Το δεύτερο αφορά στα αποτελέσματα των εκλογών και τις αντιδράσεις σου. Παρά την εμφανή στάση των συγχωριανών σου (μόνο οι μισοί αναγνώρισαν την προσφορά σου) εσύ εξακολουθείς να παραμένεις αφοσιωμένος στα κοινά του χωριού σου. Συγχαρητήρια.

Ο ίδιος

Β' Τα σκουπίδια μας, ΟΧΙ όπου μας βολεύει

Σήμερα κάνοντας μια βόλτα στο χωριό εντόπισα τα σκουπίδια (πεταμένα λάστιχα άρδευσης) στα πρανή του δρόμου τα οποία κάποιος συγχωριανός μας θεώρησε ότι αποτελεί χωματερή...

Ντροπή... !!!!

Το σημείο που βρίσκονται είναι στο εκκλησάκι που βρίσκεται απέναντι από την είσοδο της οικίας της κόρης του κ. Κώστα Δημητρίου...

Σας αποστέλλω σχετική φωτογραφία.

Γιάννης Θάνος

Φωτογραφίες από το καλοκαίρι 2021 στο χωριό

Παρ' όλο που προσθέσαμε σελίδες στο προηγούμενο φύλλο μας (No 147), δεν καταφέραμε να χωρέσει όλο το υλικό που θέλαμε να μπει. Σας είχαμε υποσχεθεί ότι θα το βάζαμε στο «επόμενο φύλλο».

Η επισκευή της τοιχοποιίας του Σχολείου.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Η τσιμεντόστρωση του δρόμου στη συνοικία του Αγίου Γεωργίου από την κεντρική θρύση μέχρι την οικία Γερογιάννη.

Τα χωράφια μετατράπηκαν σε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων για τους θεατές του «ΡΑΛΙ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ».

Τα παιδιά ζωγραφίζουν τις ομορφιές του χωριού.

Μια ακόμη φωτογραφία από την απονομή μεταλλίων για τους ΑΘΛΗΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ.

Από τη φυσιολογική πεζοπορία.

Το Διαδίκτυο αλλάζει τον Εγκέφαλο

Γράφει ο Ηλίας Νέλλας

► Οι ειδήμονες λένε ότι ο πιο τέλειος υπολογιστής είναι αυτός που έχουμε στο κεφάλι μας.

► Βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη το μεγαλύτερο μαζικό πείραμα σε ό,τι αφορά την επίδραση της τεχνολογίας στον εγκέφαλο του είδους μας.

► Σε διεθνή μελέτη (πανεπιστήμια: Δυτικό Σίδνεϊ, Χάρβαρντ, King's College, Οξφόρδη, Μάντσεστερ) προέκυψαν τα εξής:

- Υψηλά επίπεδα χρήσης του Διαδικτύου μπορούν πράγματι να επιδράσουν σε πολλές λειτουργίες του εγκεφάλου,

- Η ασταμάτητη ροή ειδοποιήσεων στο διαδίκτυο ωθεί στη διάσπαση της προσοχής και μπορεί να μειώσει την ικανότητα για διατήρηση της συγκέντρωσης σε ένα και μόνο καθήκον,

- Ποσοστό άνω του 85% των δασκάλων θεωρούν ότι η ψηφιακή τεχνολογία δημιουργεί μια γενιά της οποίας η προσοχή διασπάται εύκολα,

- Τα υψηλά επίπεδα χρήσης του Διαδικτύου συνδέονται με μείωση της φαιάς ουσίας στις προμετωπιαίες περιοχές του εγκεφάλου (όπως ο δεξιός μετωπιαίος πόλος και ο φλοιός της πρόσθιας μοίρας της έλικας του προσαγωγίου) οι οποίες **σχετίζονται με τη διατήρηση της προσοχής,**

- Παιδιά τα οποία χρησιμοποιούν πολλές ώρες μέσα στην ημέρα το Διαδίκτυο αντιμετωπίζουν αυξημένο κίνδυνο για μείωση της ανάπτυξης του νευρικού συστήματος καθώς και της λεκτικής νοημοσύνης,

- Ακόμη και ο λίγος χρόνος σύνδεσης online συνοδευόμενος με multitasking (πολλαπλές δραστηριότητες ταυτόχρονα) μπορεί να επιφέρει ισχυρό πλήγμα στην προσοχή για αρκετό διάστημα μετά τη χρήση του Διαδικτύου,

- **Ψηφιακή αμνησία:** η ευκολία πρόσβασης σε κάθε είδους πληροφόρηση αδρανεί τον εγκέφαλο και τον κάνει να τεμπελιάζει, κυρίως σε ό,τι αφορά τη σημασιολογική μνήμη, δηλαδή τη μνήμη που αφορά τις απρόσωπες πληροφορίες γενικού περιεχομένου, κάνει τους χρήστες να τείνουν να θυμούνται περισσότερο το **πού** μπορούν να βρουν αυτές τις πληροφορίες παρά το ίδιο το περιεχόμενό τους. Αυτό σημαίνει ότι **οι άνθρωποι γρήγορα εξαρτώνται από τα μηχανήματα του Διαδικτύου και όχι από τον εγκέφαλό τους** για να ανακαλέσουν πληροφορίες. Ωστόσο τα μηχανήματα χάνονται ή κλέβονται ή καταστρέφονται ή μένουν από ενέργεια, οπότε σημαντικές προσωπικές πληροφορίες χάνονται για πάντα ή περνούν στην ιδιοκτησία τρίτων καλόβουλων ή κακόβουλων και μπορεί να καταλήξουμε με έναν κενό εγκέφαλο,

- Το διαδίκτυο αλλάζει τον τρόπο που αποθηκεύουμε, ανακαλούμε και αξιολογούμε τη γνώση (**συμπεράσματα από παρακολούθηση της δραστηριότητας του**

εγκεφάλου με λειτουργική μαγνητική τομογραφία ατόμων που ήταν χρήστες πληροφοριών από online πηγές και επαναπαύονταν στα μηχανήματα και σε άλλων που εξακολουθούσαν να εμπιστεύονται το χαρτί). Στην πρώτη ομάδα παρατηρήθηκε ταχύτερη συλλογή πληροφοριών εφόσον είχαν απέναντί τους τις «αποθήκες» τους ενώ τούς ήταν πιο δύσκολο να θυμηθούν αυτές τις πληροφορίες (**είναι χαρακτηριστικό ότι στις μαγνητικές τομογραφίες παρατηρήθηκε μειωμένη δραστηριότητα στο κολιακό σύστημα του εγκεφάλου το οποίο σχετίζεται με την αποθήκευση πληροφοριών στη μακροπρόθεσμη μνήμη**),

- Αυτά τα «εξωγενή συστήματα μνήμης» οι «εξωτερικοί σκληροί δίσκοι» (έξυπνα κινητά ή άλλες φορητές συσκευές) αλλάζουν ή αδρανοποιούν τις γνωστικές μας ικανότητες,

- Τόσο στην offline (μη συνδεδεμένη στο διαδίκτυο) όσο και στην online (συνδεδεμένη) ζωή μας έχουμε κατά μέσο όρο έναν κύκλο 150 ατόμων (συμπεριλαμβανομένων των συγγενών, των στενών φίλων αλλά και του ευρύτερου κύκλου) παρότι τα κοινωνικά δίκτυα (social media) δίνουν τη δυνατότητα για ατελείωτο αριθμό φίλων ή «φίλων» ή ακολούθων (followers) – τόσους φαίνεται ότι μπορεί να διαχειριστεί ο μέσος εγκέφαλος – το γεγονός ότι τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ενισχύουν τα μετρήσιμα και συγκρίσιμα δεδομένα (ποιος έχει περισσότερους φίλους, ποιος πήρε περισσότερα likes, ποιος έχει περισσότερους followers, ποιος είναι πιο όμορφος, πιο επιδραστικός, ποιος κάνει τα περισσότερα ταξίδια, πιο άνετη ζωή – πραγματική ή δηλούμενη – αυτό μπορεί να έχει αντίκτυπο στην ψυχική υγεία, κυρίως των ευάλωτων ατόμων, που είναι πιο εύκολο να πέσουν θύματα bullying, να πάθουν κατάθλιψη και άλλες ψυχικές διαταραχές,

- Απαιτούνται επειγόντως ενδεδειγμένες μελέτες σχετικά με τη σχέση Διαδικτύου και υγείας του εγκεφάλου και μάλιστα σε κάθε ηλικιακή ομάδα ξεχωριστά.

- Τα παιδιά μπορούν να χρησιμοποιούν με ασφάλεια το Διαδίκτυο για μάθηση και παιχνίδι, εφόσον η χρήση γίνεται με μέτρο. Παν μέτρον άριστον αποφάνθηκαν οι πρόγονοί μας στη μακρινή προ-ψηφιακή εποχή,

- Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας συνιστά: τα παιδιά ηλικίας 2 έως 5 ετών να μην περνούν περισσότερο από μία ώρα ημερησίως μπροστά από μια οθόνη (συμπεριλαμβανομένης και της οθόνης της τηλεόρασης),

- Συστήνεται προς τους γονείς να εξασφαλίσουν ότι ο χρόνος που τα παιδιά τους περνούν χρησιμοποιώντας ψηφιακές συσκευές δεν τους στερεί την ευκαιρία για επαρκή κοινωνική αλληλεπίδραση και τακτική φυσική δραστηριότητα οι οποίες είναι αμφότερες άκρως σημαντικές για την υγιή ανάπτυξή τους.

- Να λαμβάνουν μέτρα όχι μόνο σχετικά με τον χρόνο που περνούν τα παιδιά τους online αλλά και σχετικά με το περιεχόμενο που παρακολουθούν.

- Η συνδεδεμένη ζωή των παιδιών τους είναι ένας δρόμος χωρίς επιστροφή. Να φροντίσουν να τον διαβούν τα παιδιά τους χωρίς να χαθούν στην πορεία ώστε να μην οδηγηθούν σε αδιέξοδο GONEIS και ΠΑΙΔΙΑ.

ΠΗΓΕΣ

- Βήμα – Science, 16/06/2019

- World Psychiatry, June 5 2019

Ο ΑΓΙΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΟΥ

Γράφει ο Κωνσταντίνος Ι. Παπαθεοδώρου

Με χαρά διάβασα στο φύλλο 147 των «ΡΟΒΟΛΙΑΡΙΤΙΚΩΝ ΝΕΩΝ» το άρθρο του κ. Μιχάλη Μαλάμου, γαμπρού του αείμνηστου Ηλία Γώγου στην κόρη του Αμαλία, και στη συνέχεια τα ονόματα των δωρητών και την ανάληψη της μελέτης και την επίβλεψη του έργου ανακαίνισης από τον ίδιο που είναι μηχανικός.

Τα θερμά μου συγχαρητήρια!

Τα θερμά μου συγχαρητήρια και στην κ. Μαρία Δ. Σακελλάρη, νύφη του χωριού μας, που ως επίτροπος του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου ανέλαβε την πρωτοβουλία να συγκεντρώσει τα χρήματα από τους δωρητές – που όπως διάβασα είναι πολλοί – για το έργο, να ασχοληθεί με την προμήθεια υλικών και την αναζήτηση τεχνίτη, να είναι η ψυχή του έργου.

Συγχαρητήρια και σε όλους αυτούς!

Και χαίρομαι που υπάρχουν και σήμερα χωριανοί μας που ενδιαφέρονται για τα κοινά και τις εκκλησίες μας, όπως όλα τα χρόνια μέσω του ΣΥΛΛΟΓΟΥ μας.

Χαίρομαι ακόμη γιατί το εκκλησάκι αυτό το είχε κατασκευάσει δύο φορές ο θεός μου Γεώργιος Ηλία Σακελλάρης το 1924, που υπηρετούσε ως δάσκαλος στο χωριό, λίγο πιο πάνω δίπλα στο σπίτι του Ι. Αποστόλου και έπεσε λόγω κόμματος και τη δεύτερη φορά το 1983 στη θέση που είναι σήμερα, που και πάλι έπαθε ζημιές από κόμμα του εδάφους και είχε αναθέσει μετά τον θάνατό του στον εγγονό του Γεώργιο Ευ. Παπαϊσιδώρου, δικηγόρο, τη συντήρησή του. Είχε καταθέσει και ένα ποσό 500.000 δραχμών στην Τράπεζα ώστε από τους τόκους του, τότε 50.000 δραχμές να πληρώνονται οι δύο ψάλτες από 1.000 δραχμές και ο νεωκόρος 1.000 δραχ. και τα υπόλοιπα για κεριά, λάδι και συντήρηση των εκκλησιών. Μέχρι τότε είχε διαθέσει πολλά χρήματα για όλες τις εκκλησίες του χωριού. Τα αναφέρει όλα στο βιβλίο του που έγραψε το 1988 «Αναμνήσεις από τη ζωή μου» που το είχε χαρίσει σε πολλούς χωριανούς. Και αναφέρεται σε όλα τα έργα που έγιναν στο χωριό με τις δωρεές του και από τον Σύλλογο τα χρόνια που ήταν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου 1958-1968 και ως χωριανός όλα τα χρόνια της ζωής του γιατί αγαπούσε πολύ το χωριό που γεννήθηκε και έζησε δύσκολες καταστάσεις γιατί ορφάνεψε από πατέρα σε ηλικία 16 ετών.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου, όταν είχα την Προεδρία, τον ανακήρυξε μεγάλο ευεργέτη του χωριού, όπως έγινε και με άλλους που είχαν κάνει δωρεές.

Ας είναι αιώνια η μνήμη του όπως και όλων των δωρητών.

Για τη συντήρηση του Αγίου Χαραλάμπους είχα αναλάβει και εγώ την υποχρέωση. Κάθε φορά το καλοκαίρι που ανέβαινα στο χωριό πήγαινα και άναβα τα καντηλάκια και τον καθάριζα. Τα τελευταία χρόνια, λόγω προβλήματος της γυναίκας μου, είχα δύο τρία χρόνια να πάω.

Πήρα τηλέφωνο τη Βούλα Σκαμάγγη που είναι δίπλα να πάει να ανάψει τα καντηλάκια. Μου είπε: η πόρτα δεν ανοίγει, έχει πάθει βλάβη από το κόμμα και θέλει επισκευή. Πήρα αμέσως τηλέφωνο τη Μαρία Σακελλάρη που είναι επίτροπος να μου πει τι χρειάζεται. Μου είπε ότι έχει πάθει βλάβη και θέλει επισκευή. Ρώτησε τον Νίκο Γώγο τι θέλει να διορθώσει τη βλάβη και μου είπε: γύρω στα 1.000 ευρώ για μεροκάματα και μερικά ακόμη για υλικά. Της έστειλα αμέσως 500€ δικά μου και άλλα 500€ θα δώσει ο εγγονός του θεού μου Γεώργιος Παπαϊσιδώρου. Στη συνέχεια βρέθηκαν και άλλοι δωρητές και ο κ. Μιχάλης Μαλάμος και έγινε η ανακαίνιση.

Η χαρά μου είναι μεγάλη. Συγχαρητήρια σε όλους.

Με αγάπη
Κωνσταντίνος Ι. Παπαθεοδώρου

Όπως μπορείτε να δείτε οι εργασίες έχουν προχωρήσει. Η σιδερένια πόρτα και τα παράθυρα έγιναν με δωρεά του Σωτήρη Βασιλ. Ρίζου. Η επιτροπή τον ευχαριστεί θερμά. Ωστόσο είναι αρκετά τα έργα που εκκρεμούν.

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Μήτσος) ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ (1894-1983)

15η συνέχεια

Αναδρομή σε εμπειρίες και σχέσεις πριν την Αναχώρηση

Συνέχεια από την 1η σελ.

τοιο μαγαζί είχαν και οι αδελφοί Καψιώτη από την Πιτσωτά.

Πιο πάνω ήταν άλλη αγορά από Έλληνες υπηκόους που πουλούσαν και αυτοί ευρωπαϊκά είδη: κονσέρβες με διάφορες τροφές, χοιρινά κρέατα, λουκάνικα και σουντζούκια, όχι σαν τα δικά μας. Και πιο πάνω στο τελευταίο πλάτωμα ήταν η ονομαστή μπουραρία του Βόσκολου, που χόρταινες μεζέδες με την μπίρα.

Επίσης στον σταθμό του Σαρκιζή, που ήταν πολυτελέστατος, είχε μια καντίνα που πουλούσε και μπίρα σε πάγκο για τους αναμένοντες το τρένο. Την είχε ένας Φουρνιώτης. Πηγαίναμε τακτικά και εκεί.

Η συνοικία Αράπ-Κουγιού ήταν τουρκική, αλλά με λίγους Τούρκους. Ολόγυρα κατοικούσαν Ρωμιοί, Αρμένιοι και προς το Γιεντί-Κουλέ, που ήταν το εργοστάσιο των τρένων κατοικούσαν Ευρωπαίοι (Γάλλοι, Γερμανοί, Ιταλοί), όλοι τεχνίτες και μηχανικοί. Από αυτούς είχα και πολλούς πελάτες και γι' αυτό εκτός από τον Τουρκική και την Αρμενική, που τις είχα μάθει «στην καθαρεύουσα», έμαθα και ολίγα Γαλλικά και Γερμανικά. Για τα τουρκικά και τα αρμένικα όλοι απορούσαν πώς τα έμαθα τόσο γρήγορα και καλά.

Κοντά μας ήταν και το Τζαμί (χώρος προσευχής των Μωαμεθανών), που είχε τον μινaré (τον πύργο) και ανέβαινε το παιδί του Χότζα, που ήταν στην ηλικία μου και ήμασταν φίλοι και διάβαζε μεγαλόφωνα την προσευχή συγκεκριμένες ώρες για να ακούν οι πιστοί στα σπίτια τους και να προσεύχονται.

Επίσης καλό φίλο είχα και το παιδί ενός πασα που είχε κοντά μας τη βίλα του και είχε προσωπικό υπηρέτη για τα ψώνια, είχε μάγειρα, 4-5 οδαλίσκες και τη χανούμισσα. Αυτός πριν τον πόλεμο (τον Α΄ Βαλκανικό) ήταν Διοικητής των Γρεβενών και μετά την κατάληψή τους από τους Έλληνες πρόλαβε και πήρε γυναίκα και παιδί και έφτασε στην Πόλη. Στα Γρεβενά, που ήταν, δεν υπήρχε τουρκικό σχολείο και αυτός **έστειλε το παιδί του στο Ελληνικό*** και για τα τουρκικά του έκανε ιδιαίτερα ένας αξιωματικός.

Εγκαταστάθηκαν στη γειτονιά μας, έγιναν και πελάτες του καταστήματός μου. Όταν το παιδί τους έμαθε πως ήμουν Έλληνας ήρθε και με γνώρισε μιλώντας πολύ ωραία Ελληνικά. Είχε βγάλει το Δημοτικό και μου διηγούνταν πολλά από τη ζωή του στο σχολείο με τα Ελληνόπουλα και τους δασκάλους του. «Δημήτρη, πέρασα πολύ καλά στο σχολείο. Στις αρχές, ώσπου να μάθω τη γλώσσα, είχα στενοχωρηθεί λίγο και κυρίως δεν μπορούσα να καταλάβω την κλίση των ουσιαστικών. Δυσκολευόμουν να λέω: ο κλέφτης, του κλέφτου, τους κλέφτες και πολλά άλλα». Μου τα έλεγε και γελοούσαμε. Και το Πάσα, που πήγαινε στην εκκλησία του Αγίου Κωνσταντίνου και Ελένης, με παρακαλούσε τόσο αυτός όσο και άλλα τουρκόπαιδα της ηλικίας μου και τους έπαιρνα μαζί μου για να ακούσουν το «Χριστός Ανέστη» και τα τυπικά της λειτουργίας.

Επίσης τις παραμονές έβαφα πολλά αυγά και τα έστειλα μέσα σε ένα πανεράκι μαζί με ωραίο βασιλόψωμο σε πολλά φιλικά μου τουρκικά σπίτια. Ευχαριστούνταν τόσο πολύ με τα κόκκινα αυγά κυρίως και όταν ερχόταν η δική τους γιορτή, το μπαϊράμι, μου έστειλαν όλοι κουτιά με γλυκά.

Από τα Γρεβενά ήρθαν στη γειτονιά μας πολλοί πρόσφυγες που και αυτοί μιλούσαν Ελληνικά και ένα παιδί μου έλεγε ότι κατέβαιναν **μικτές παρέες*** (Τούρκοι και Έλληνες) στον θεσσαλικό κάμπο, στη Λάρισα, για τον θερσιμό και βούιζαν τα μέρη από τα τραγούδια τους.

Στα Ψωμαθιά, στην αγορά, υπήρχε κι ένας Έλληνας από το Αργυρόκαστρο της Αλβανίας με ένα μεγάλο παντοπωλείο και αυτό όπως το δικό μας. Είχε έναν γιο της ηλικίας μου (18-19 ετών) και τον σπούδασε στη Μεγάλη του Γένους Σχολή που ήταν στο Πέραν. Αλλά με την ανεξαρτησία της Αλβανίας έγινε βέρος Αλβανός, παρά τις παρατηρήσεις του πατέρα του που ήταν βέρος Έλληνας. Ο νεαρός συγκέντρωνε όσους κατάγονταν από τα μέρη της Αλβανίας (Έλληνες, Αλβανούς και Τούρκους) και συζητούσαν Αλβανικά για το νέο τους Βασίλειο. Μάλιστα λάβαιναν και εφημερίδα που έβγαине στο Μοναστήρι της Μακεδονίας με γράμματα ελληνικά στην Αλβανική. Μου την έφερναν, τη διαβάζαμε και προσπαθούσαν να με πειράζουν ενώ εγώ τους

αντιμιλούσα και καυχιόμουν για την καταγωγή μου: «Είμαι Έλληνας, ενώ εσείς δεν έχετε ούτε ιστορία ακόμη, ούτε γραφή γλώσσα. Μεταχειρίζεστε τα Ελληνικά γράμματα και μόλις τώρα μαζεύτηκαν οι διανοούμενοι σας να σας μαθαίνουν να μετράτε, αλλά και σε αυτό σκόνταψαν. Έφτασαν στο εννιά και σταμάτησαν να βρουν πώς θα ονομάσουν το δέκα. Ώρες ολόκληρες συσκέπτονταν και δεν συμφωνούσαν. Κατά καλή τους τύχη βρισκόταν κοντά τους ένας γάιδαρος και καθώς ήταν κρυμμένος αμόλησε μια πορδή (ντζατς) που την άκουσαν όλοι και συμφώνησαν να γράψουν το 10 ντζατς».

Καθώς πληροφορήθηκα αργότερα από ένα φίλο χασάπη που πήγε στην Αλβανία τον βρήκε Υπουργό. Πράγματι ήταν έξυπνο παιδί και του άξιζε να γίνει υπουργός. Εμείς οι Έλληνες της Πόλης τους κοροϊδεύαμε τους Αλβανούς. Όταν εμείς χορταίναμε και δεν μπορούσαμε να φάμε άλλο λέγαμε «δεν τρώω άλλο, ακόμα και ψητό αρνί να μου φέρεις» ενώ οι Αλβανοί έλεγαν «είμαι πολύ χορτάτος, δεν τρώω ούτε πράσα», αυτό ήταν το φαγητό τους αξίας στην πατρίδα τους.

Με τον πόλεμο της Κριμαίας το 1881 που έχασαν οι Τούρκοι ήρθαν στην Πόλη πολλοί Τούρκοι πρόσφυγες από τη Ρουμανία και τη Βουλγαρία. Έρχονταν με τους αραμπάδες που τους έσερναν βόδια και γυρνούσαν στην Πόλη αναζητώντας σπίτι να νοικιάσουν. Συμπωματικός ένας από αυτούς, παραλής όπως έδειξαν οι εξελίξεις, έφτασε σε μια συνοικία που είχε παντοπωλείο ένας Μάρκος, από τη Χουταίνα (σημερινό Αηδοχωρό, παλιά συνοικία της Ρεντίνας), και ζήτησε από τον Μάρκο να αφήσει μερικά πράγματα στο μαγαζί του, μεταξύ των οποίων και έναν τενεκέ με βούτυρο, για να πάει να φέρει την οικογένειά του σε ένα σπίτι που βρήκε και νοίκιασε εκεί κοντά. Πέρασαν ώρες, πέρασαν μέρες, μήνες και ο άνθρωπος δεν φάνηκε να πάρει τα πράγματά του. Τις οίδε τι του συνέβη. Ο Μάρκος πήγε να ανοίξει τον τενεκέ με το βούτυρο να δει μήπως χάλασε. Βάζει μέσα ένα μαχαίρι και αυτό δεν προχωρούσε. Αμέσως βγάζει το βούτυρο που ήταν πάνω-πάνω και από κάτω βρήκε λίρες χρυσές και ασημένιες. Τις καθαρίζει, τις τακτοποιεί. Πουλάει όπως-όπως το μαγαζί, παίρνει μόνο τα ρούχα του και φεύγει για το χωριό του, χωρίς να ενδιαφερθεί να επιστρέψει τα βερεσέδια που είχε, αφού πλέον έκανε την μπάτζα του με τις λίρες.

Χρόνια αργότερα εμφανίστηκε στο μαγαζί μου ένας Τούρκος Χότζας που χρωστούσε στον Μάρκο 300 γρόσια. Είχε φτάσει στα 80 του και δεν ήθελε να φύγει για τον άλλο κόσμο χρεωμένος. Χάλασε τον κόσμο να βρει τον Μάρκο να ξεχρεωθεί και να εξιλεωθεί. Με ρώτησε αν γνώριζα τον Μάρκο. Του είπα ότι δεν τον γνώριζα, αλλά ήξερα ότι είχε φύγει για την πατρίδα του τη Χουταίνα. Με παρακάλεσε να βρω τρόπο να του στείλει τα χρήματα. «Δεν ήλθε να του δώσω τα 300 γρόσια που του χρωστάω τόσα χρόνια και τώρα που βρίσκομαι στο τελευταίο κατώφλι της ζωής μου δεν θέλω να πάω χρεωμένος στον άλλο κόσμο. Πώς θα μπορέσουμε να του τα στείλουμε;». Του είπα: «Χότζα εφέντη, θέλοντας να σε εξυμνητήσω αφιλοκερδώς επειδή σέβομαι την ηλικία σου και το Χοτζαλίκι σου θα του γράψω ένα γράμμα να μας στείλει μια απόδειξη για τα 300 γρόσια και μετά θα του ταχυδρομήσουμε τα χρήματα». Πράγματι ήρθε το γράμμα με την απόδειξη, του το διάβασα και αυτό που έγραφε ο Μάρκος: «Ευχαριστώ εφέντη που με θυμήθηκες». Του έστειλα τα χρήματα, του διάβασα και το γράμμα του ότι τα έλαβε και ευχαριστήθηκε ο Χότζας που δεν θα έχει αμαρτίες και θα πήγαινε στον παράδεισο.

Υπήρχαν πολλοί τέτοιοι Τούρκοι αθώοι που δεν ήθελαν να βλάψουν κανένα!

Στο επόμενο φύλλο η συνέχεια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

... **έστειλε το παιδί του στο Ελληνικό***

... **κατέβαιναν μικτές παρέες***

Η μακραίωνη συνύπαρξη κατακτητών και κατακτημένων αμβλύνει τις αντιθέσεις και οδηγεί στην ειρηνική συνύπαρξη, τη συνεργασία, την ώσμωση πολιτισμών. Άλλωστε βρισκόμαστε ακόμη στην εποχή των πολυεθνικών αυτοκρατοριών (όλοι υπήκοοι ανεξαρτήτως γλωσσικής, φυλετικής ή πολιτισμικής προέλευσης). Το λέει εύστοχα και το τραγούδι «εσύ Χριστό κι εγώ Αλλάχ, όμως κι οι δυο μας αχ και βαχ».

Οι διαφορές μας με τους Τούρκους

Συνέχεια από την 1η σελ.

Κοινωνίας των Εθνών (ΚΤΕ). Τότε, με την προοπτική ανάπτυξης της αεροπορίας, υπήρξε αρχικά μια απλή σκέψη και μια εισαγωγή του όρου και ένα προσχέδιο σύμβασης (Παρίσι 13/10/1919).

Ως συνέχεια αυτής της σύμβασης αποτέλεσε και η αρχή του Διεθνούς Αεροπορικού Δικαίου. Ακολούθησαν και άλλες συνθήκες και επιμέρους συμφωνίες με κυρίαρχη τη συνδιάσκεψη του Σικάγου το 1944, όπου, αφού προσδιορίστηκαν επιμέρους θέματα, συνομολογήθηκαν και υπογράφηκαν συμβατικά κείμενα που αφορούν την Διεθνή Πολιτική Αεροπορία και σύμφωνα με την οποία δημιουργήθηκε ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ ή ICAO) με έδρα το Μόντρεαλ του Καναδά (1947) ο οποίος ελέγχει παγκοσμίως τα εναέρια μέσα που από τότε αποτελούν μέσα μεταφοράς και πολεμικών επιχειρήσεων.

Με τη σύμβαση του Παρισιού που καθιέρωσε την Αρχή της κρατικής κυριαρχίας στον εναέριο χώρο και ενσωματώθηκε στη σύμβαση του Σικάγου (1944), εξειδικεύτηκαν τα κυριαρχικά δικαιώματα και οι δικαιοδοσίες των κρατών στον εθνικό εναέριο χώρο τους και οι ευθύνες των «περιοχών πληροφόρησης πτήσεων», γνωστότερες εκ του αγγλικού όρου ως Εφ-Αι-Αρ (FIR), καθώς και το δικαίωμα εκ μέρους του κάθε συμβαλλόμενου σ' αυτή κράτους της έκδοσης νομοθετικών και διοικητικών πράξεων που αφορούν θέματα εσωτερικής εναερίου κυκλοφορίας.

Με βάση τις παραπάνω ρυθμίσεις το 1931 η Ελληνική Κυβέρνηση με Προεδρικό Διάταγμα καθιέρωσε τα όρια του Εθνικού Εναερίου Χώρου και τα κοινοποίησε στις ενδιαφερόμενες χώρες και τον τότε Οργανισμό. Ανέλαβε την ευθύνη ενός ευρύτερου εναερίου χώρου πέραν του Εθνικού. Στα ανατολικά έφτανε μέχρι τα χωρικά ύδατα της Τουρκίας (τότε ήταν στα 3 ναυτικά μίλια), στα δυτικά μέχρι τις μέσες γραμμές με Ιταλία και Αλβανία, στα νότια μέχρι τις μέσες γραμμές με Κύπρο, Παλαιστίνη και Λίβανο. Την ευθύνη διαχείρισης όλου αυτού του τεράστιου χώρου η Ελλάδα την ανέλαβε με ευχαρίστηση και την εδραίωσε με νόμους του 1950, 1952 και 1958, σύμφωνα πάντα με τις ισχύουσες διατάξεις των κανόνων του ισχύοντος κανονισμού.

Η Τουρκία από το 1919 μέχρι το 1974 δεν εξέφρασε καμία αντίρρηση ή διαφωνία για αυτό το προβάδισμα της Ελλάδας. Όταν αργότερα αυξήθηκε το εύρος των χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, η Ελλάδα όρισε τον εναέριο χώρο της στα 10 ναυτικά μίλια και κοινοποίησε την απόφασή της στη διεθνή κοινότητα χωρίς να υπάρξει καμία αντίρρηση ή επιφύλαξη κάποιας χώρας. Έτσι βρεθήκαμε με το παράδοξο να έχουμε στο ανατολικό Αιγαίο χωρικά ύδατα 6 ν. μιλίων και Εθνικό Εναέριο Χώρο 10 ν. μιλίων. Οι Τούρκοι το 1973 εξέφρασαν τις αντιρρήσεις τους και από το 1974 άρχισαν να μην αναγνωρίζουν τα επιπλέον 4 μίλια (10-6 = 4) και έκτοτε να τα παραβιάζουν μέχρι σήμερα. Παραβιάζουν τον μέχρι τότε Εθνικό Εναέριο Χώρο μας και εμείς τον υπερασπιζόμαστε με τις γνωστές αναχαιτίσεις που συχνά ακούμε στις ειδήσεις. Η Ελλάδα αντικρούει τα επιχειρήματα της Τουρκίας με το να επικαλείται το δικαίωμά της να έχει χωρικά ύδατα 12 ν. μιλίων και κατά συνέπεια και εθνικό εναέριο χώρο 12 ν. μιλίων. Δεν αναγνωρίζει καμία έκνομη ενέργεια: το μείζον καλύπτει το έλασσον.

Λόγω της ανάληψης από τον ΠΟΠΑ του ελέγχου από τη χώρα μας όλων των πτήσεων εντός του FIR Αθηνών, απαιτείται – σύμφωνα με τους κανονισμούς ασφάλειας των πτήσεων που ισχύουν διεθνώς – όλα τα ιπτάμενα μέσα να υποβάλλουν υποχρεωτικά σχέδια πτήσεων στο FIR Αθηνών. Εξαιρούνται τα λίγα κρατικά μέσα όλων των χωρών και τα ειδικών αποστολών διεθνών οργανισμών τα οποία μεταφέρουν επισήμους,

Η Τουρκία, ερμηνεύοντας κατά το συμφέρον και το γόητρο της την εξαίρεση, βαφτίζει κρατικά όλα τα πολεμικά της αεροπλάνα και αποφεύγει να υποβάλλει σχέδια πτήσης, όταν πετούν πάνω από το Αιγαίο. Ενεργούν έτσι προβαίνοντας σε ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ των κανόνων που ισχύουν για ΟΛΟΥΣ.

Επιπλέον η Τουρκία θεωρώντας ευνοϊκή υπέρ της Ελλάδας τη ρύθμιση του ΠΟΠΑ το 1974 κατάθεσε την 714 NOTAM (ειδική ανακοίνωση) με την οποία αυθαίρετα μοίρασε το Αιγαίο στη μέση από τον Βορρά προς το Νότο. Με αυτόν τον τρόπο υποχρέωνε τα αεροπλάνα που πετούσαν πάνω από το Αιγαίο για τα νησιά μας του ανατολικού Αιγαίου και τα Δωδεκάνησα να υποβάλλουν σχέδια πτήσεων στο FIR της Άγκυρας ή της Κωνσταντινούπολης. Τότε η Ελλάδα ενεργώντας ταχύτατα με τη δική της 1157 NOTAM ανακήρυξε το Αιγαίο επικίνδυνη ζώνη απαγορεύοντας σε όλα τα αεροπλάνα να πετούν πάνω από το Αιγαίο. Η Τουρκία, βλέποντας ότι η ενέργειά της αυτή έχει συνέπειες στα συμφέροντά της, ανακάλεσε τη δική της NOTAM το 1980.

Συνεχίζεται

ΕΛΛΑΔΑ 1821 - 2021

200 χρόνια μετά την Επανάσταση

Συνέχεια από την 1η σελ.

Κοινοτήτων, του πρώτου βαθμού αυτοδιοίκησης στα χωριά. Ο δεύτερος βαθμός αυτοδιοίκησης αφορούσε την επαρχία («Καζάς») και ο τρίτος την περιφέρεια («Βιλαέτι»).

Οι Δημογέροντες των κοινοτήτων, στα χωριά, εκλέγονταν κατά τη διάρκεια γενικής συνέλευσης όλων των κατοίκων τους, που γινόταν, συνήθως, στην εκκλησία, άπαξ του έτους.

Κατόπιν οι εκλεγέντες Προεστοί ή δημογέροντες όλων των χωριών μιας επαρχίας («Καζά») εξέλεγαν τους επαρχιακούς δημογέροντες, οι οποίοι συνέρχονταν στην πρωτεύουσα της περιφέρειας για να εκλέξουν τους προεστούς του «Βιλαετίου» και αυτούς που αντιπροσώπευαν όλους τους Έλληνες του Βιλαετίου στην Πόλη, τους αποκαλούμενους «βεκιλήδες».

Οι Δημογέροντες ήταν αντιπρόσωποι του ελληνικού στοιχείου στην Οθωμανική εξουσία, σε όλα τα επίπεδα της, από το κατώτερο χωριό μέχρι το ανώτερο, την Πύλη στην Πόλη, πρωτεύουσα του Οθωμανικού κράτους.

Καθήκον των δημογέρωντων ήταν η υπεράσπιση των δικαιωμάτων και η προστασία των συμφερόντων των ομοεθνών τους σε όλους τους βαθμούς της οθωμανικής διοίκησης, αλλά και η φροντίδα για την εκτέλεση των αποφάσεων και διαταγών των Οθωμανών αρχόντων, έναντι των οποίων ήταν υπεύθυνοι οι ίδιοι με την παρουσία τους και τη ζωή τους, μερικές φορές.

Για τις οικονομικές υποχρεώσεις των υπόδουλων Ελλήνων στο οθωμανικό Κράτος, το τουρκικό φορολογικό σύστημα προέβλεπε την επιβολή φόρου για κάθε περιφέρεια (Βιλαέτι).

Στη συνέχεια ο φόρος κάθε περιφέρειας κατανεμόταν από τους Έλληνες προεστούς ανά επαρχία («Καζά»), κοινότητα (χωριό) και οικογένεια. Τέλος το τουρκικό δημόσιο απαιτούσε την προκαταβολή του φόρου από τους Προεστούς, παρέχοντας σε αυτούς το δικαίωμα να τον εισπράξουν οι ίδιοι από τους Έλληνες υπόδουλους υπηκόους του.

Έτσι εξηγείται, από το Οθωμανικό φορολογικό σύστημα, γιατί ως Δημογέροντες εκλέγονταν οι οικονομικά εύρωστοι, οι δυνάμενοι να καταβάλουν στο Ταμείο του κατακτητή μεγάλα ποσά από την προσωπική παρουσία τους, μέχρι να τα εισπράξουν και, αν τελικά, τα εισπράξουν από τους υπόχρεους. Κατά συνέπεια, μετρίου εισοδήματος άτομα ή και φτωχοί αποκλείονταν από το Οθωμανικό φορολογικό σύστημα, να είναι υποψήφιοι για εκλογή τους ως Δημογέροντες-Προεστοί. Η διεκδίκηση της θέσης του Δημογέροντα μόνο από τους πλούσιους, τους γαιοκτήμονες* ή τους μεγάλους караβοκύρηδες στα νησιά, έδωκε αφορμή στους μαρξιστές ιστορικούς να μιλήσουν για ταξική αντιπαλότητα. Η άποψή τους, όμως, είχε προπαγανδιστικό μανδύα, διότι τις περισσότερες φορές η υποψηφιότητα των πλουσιών της κοινότητας προτεινόταν όχι από τους ίδιους αλλά από τους χωρικούς ή τους κατοίκους των πόλεων Έλληνες χριστιανούς και εκλέγονταν παμψηφεί ή με ομοφωνία.

***ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Επί Τουρκοκρατίας οι καλλιεργητές της γης ήταν απλοί νομείς. Ολόκληρη η γη ανήκε στο Δημόσιο, στον Σουλτάνο ο οποίος τη χώριζε σε τιμάρια (κομμάτια) τα οποία παραχωρούσε στους τιμαριώτες (στρατιωτικοί, ιερωμένοι, γραφειοκρατικός μηχανισμός – εδώ εντάσσονται και οι Κοτζαμπάσηδες). Οι τιμαριώτες είχαν δικαίωμα να έχουν ιδιόκτητο ένα μικρό κομμάτι γης αμπελοφυτεμένο ή με οπωροφόρα δέντρα ή περιθώλια ή μύλους ή ψαρότοποι. Η νομή αυτή ήταν αλλοτριώσιμη και αργότερα έγινε και μεταβιβάσιμη κληρονομικός.**

Όλοι σχεδόν οι Προεστοί ή δημογέροντες αντιμετώπιζαν προβλήματα κατά την εισπράξη από τους συμπατριώτες τους, του ποσού που κατέβαλαν αντ' αυτών για φόρους. Πολλοί καθυστερούσαν την καταβολή του φόρου τους, άλλοι προσπαθούσαν να αποφύγουν την υποχρέωσή τους αυτή, κυρίως από οικονομική αδυναμία. Υπήρχαν οικογένειες που μετακινούνταν σε άλλα μέρη ή ανέβαιναν στα βουνά και κρύβονταν χρόνια για να αποφύγουν την καταβολή του οφειλόμενου φόρου. Μέλη των οικογενειών αυτών γίνονταν κλέφτες για να ζήσουν εις βάρος της Οθωμανικής τάξης και όχι των Ελλήνων. Την κατάσταση αυτή αντιμετώπιζαν οι Προεστοί ή δημογέροντες, που κινδύνευε η παρουσία τους, με την άσκηση πιέσεων στους οφειλέτες, που γί-

νονταν αρκετές φορές αφορήτες και προκαλούσαν την οργή της άλλης πλευράς. Έτσι καλλιεργήθηκε από την πλευρά των ασθενέστερων τμημάτων του λαού η αντίληψη ότι οι «Κοτζαμπάσηδες» ήταν υπηρέτες των συμφερόντων του κατακτητή και «τουρκολάτρες». Την αντίληψη αυτή μεγέθυναν αργότερα οι ιστορικοί της μαρξιστικής «σχολής».

Η κακολογία (καταφορά) κατά των Δημογέρωντων ή «κοτζαμπάσηδων» εντεινόταν όταν αυτοί λάμβαναν μέρος στην αγορά γαιών μικροϊδιοκτητών που τις πωλούσαν για την αντιμετώπιση οικογενειακών τους αναγκών και οι αγοραστής πίεζαν για χαμηλότερη τιμή, γεγονός που αποτελεί κανόνα στις οικονομικές συναλλαγές (παζάρι).

Αν δεν έσπευδαν οι Έλληνες άρχοντες να λάβουν μέρος στην αγορά ελληνικών γαιοκτησιών, θα το έκαναν οι Οθωμανοί πασάδες και αγάδες ή τα Οθωμανικά Ιερά Ιδρύματα («Βακούφια») και έτσι η ελληνική ιδιοκτησία επί της γης, θα πήγαινε στον κατακτητή, καθ' υπέρβαση του ορισθέντος υπέρ αυτού ποσοστού 66,7%.

Στην περίπτωση όμως που οι Δημογέροντες-προεστοί εκμεταλλεύονταν τους ομοεθνείς τους, οι αδικούμενοι είχαν δικαίωμα προσφυγής ακόμη και στις Οθωμανικές Αρχές. Και δεν ήταν λίγοι οι καταδικασθέντες για διαφθορά Έλληνες «Κοτζαμπάσηδες» από τις Οθωμανικές Αρχές.

Η σχέση, βέβαια, που είχαν αναπτύξει με το οθωμανικό δοβλέτι, μερικοί ασυνείδητοι Προεστοί, τους επέτρεπε πολλές φορές να «πέφτουν στα μαλακά».

Δεν ήταν λίγοι οι Προεστοί που στη διάρκεια των αγώνων έχασαν το αξίωμά τους, λόγω διαφθοράς, και τιμωρήθηκαν για απιστία προς την Οθωμανική Αρχή, η οποία ενδιαφερόταν όχι μόνο να εισπράττει τα προς αυτήν οφειλόμενα αλλά και να μην εξαπατηθεί η ίδια. Και όπως αναφέρει ο Φωτάκος σε μια απομνημονεύματά του (Εκδόσεις Γκρέκα, 1971), οι «Κοτζαμπάσηδες εισέπρατταν εκατό και έδιναν μόνο είκοσι πέντε εξαπατώντας τους Τούρκους».

Το 75% των φόρων που παρακρατούσαν οι Δημογέροντες δεν πήγαινε όλο στο προσωπικό ή οικογενειακό τους Ταμείο. Ένα μέρος αυτών αποτελούσε το μισθό τους, ως δημογέρωντων, άλλο μέρος αφορούσε τον μισθό και τα έξοδα διαμονής των «βεκιλήδων», (αντιπροσώπων για ένα χρόνο του Βιλαετίου στην Πόλη).

Ορισμένα ποσά δίνονταν επίσης για τους «γραμματικούς», τους «νοτάριους» (συμβολαιογράφους), τους «κάπους» (σωματοφύλακες), «καψιμάληδες» (ταμίες) και τους εν γένει βοηθούς των κοινοτήτων, του «καζά» και του «βιλαετίου».

Κατά την προ της επανάστασης πεντηκονταετία διετίθεντο ποσά και για την εκπαίδευση των ελληνοπαίδων. Τέλος, ενισχύονταν οικονομικά οι πάσχοντες ομογενείς και οι ανάπηροι. Οι Δημογέροντες, όμως, προέβλεπαν και απόθεμα για την αντιμετώπιση έκτακτων περιστάσεων, όπως ήταν οι συνέπειες των αιφνιδιαστικών αιματηρών «γιουρουσιών» του κατακτητή που άφηναν εκατοντάδες ορφανά παιδιά και πολλές γυναικές χήρες.

Όταν δημιουργήθηκε η Φιλική Εταιρεία (Φ.Ε.) και άρχισε η δραστηριότητά της, τα πουγκιά των Προεστών λύθηκαν και χιλιάδες γρόσια διατέθηκαν για τη στήριξη του αγώνα της Επανάστασης του «'21» γενικά. Τα γρόσια αυτά προέρχονταν από τη βαριά φορολογία που επέβαλλαν οι Πρόκριτοι ή Δημογέροντες ή Προεστοί και γενικά οι Έλληνες «κοτζαμπάσηδες».

Ο καθηγητής Αθανάσιος Φωτόπουλος στο σύγγραμμά του «Οι Κοτζαμπάσηδες της Πελοποννήσου κατά τη δεύτερη Τουρκοκρατία (1715-1821)», εκδόσεις «Ηρόδοτος», επισημαίνει ότι οι Δημογέροντες-γαιοκτήμονες απετέλεσαν τον κατ' εξοχήν επαναστατικό παράγοντα.

Ο τομέας στον οποίο ελέγχονταν μερικοί Προεστοί ήταν ο λεγόμενος «τραπεζικός». Αυτοί ασκούσαν και «τραπεζικής» φύσεως εργασίες, κυρίως δανεισμό, προς τους Έλληνες και Οθωμανούς, με υψηλό επιτόκιο (30-40%), ώστε να χαρακτηρίζονται, δικαιολογημένα, **τοκογλύφοι**.

Ελέγχονταν, επίσης, αρκετοί Προεστοί για την αντίληψη που είχαν για τον ρόλο και την αποστολή τους. Πίστευαν, κυρίως όσο πλησίαζε η έκρηξη της Επανάστασης, ότι είχαν ιερό καθήκον απέναντι στο Έθνος να το προστατεύσουν από άκαιρες ενέργειες που θα μπο-

ρούσαν να προξενήσουν ανεπανόρθωτη ζημιά στους ίδιους και στους ομοεθνείς τους.

Η δικαιολογημένη, κατά κάποιον τρόπο, υπευθυνότητά τους αυτή απέρρεε από την αποτυχημένη εξέγερση που είχαν υποκινήσει οι Ρώσοι με τους Ορλώφ το 1769-1770. Η καταστροφή που υπέστη, κυρίως η Πελοπόννησος, από την αποτυχία των Ορλωφικών αποτελούσε αιωρούμενο άνωθεν των κεφαλών τους φάντασμα που τους προβλημάτιζε και τους έκανε πολύ προσεκτικούς και επιφυλακτικούς. Και αυτό οφειλόταν στη μη ορθή, κατ' αυτούς, προετοιμασία του Έθνους για την επανάσταση και μη ύπαρξη εξωτερικών συμμάχων και εξωτερικής βοήθειας.

Υπήρξαν Έλληνες Προεστοί που κατά την άσκηση των καθηκόντων τους απέκτησαν στενές σχέσεις με τους εκπροσώπους του Οθωμανικού κατεστημένου. Μερικοί από αυτούς απέβλεπαν στην εξυπηρέτηση δόλιων προσωπικών σκοπών, ενώ άλλοι επεδίωκαν να καταστήσουν τους Οθωμανούς άρχοντες υποχείριά τους, δωροδοκώντας τους, χάριν της εξυπηρέτησης του ελληνικού εθνικού συμφέροντος. Τα ποσά αυτά της δωροδοκίας προέρχονταν, βέβαια, από την υπερφορολόγηση των Ελλήνων υπηκόων της Οθωμανικής αυτοκρατορίας, ποσά τα οποία δεν αποδίδονταν στο Οθωμανικό κράτος, αλλά παρακρατούνταν από τους Προεστούς και αποτελούσαν το 75% της παρακράτησης του συνολικού φόρου, για τις ανάγκες της κάθε κοινότητας, ενώ το 25% αποδιδόταν στον Σουλτάνο.

Η διπλωματική αυτή τακτική των Προεστών καταγράφεται, κατά τρόπο εντυπωσιακό από τον Ν. Σπηλιάδη που ήταν αγωνιστής από την Τρίπολη και επί Καποδίστρια Γραμματέας Επικρατείας (Πρωθυπουργός), στα Απομνημονεύματά του (Τ.Α. σελ. 24, έκδοση «Ινστιτούτου Ανάπτυξης Χαρίλαος Τρικούπης»).

Όταν, όμως, η Πύλη ανακάλυπτε δόλιες συναλλαγές τιμωρούσε, αποκεφαλίζοντας συνήθως, τόσο τους Έλληνες Προεστούς όσο και τους Οθωμανούς άρχοντες.

Η αντίδραση αυτή του Σουλτάνου οφειλόταν όχι σε ηθικές του ευαισθησίες, αλλά διότι θεωρούσε ότι η συναλλαγή απέβαινε σε βάρος των οικονομικών του συμφερόντων.

Σε τελική ανάλυση, η οικονομική δύναμη και η πολιτική επιρροή που απέκτησαν οι οικογένειες των Προεστών τις κατέστησαν ατμομηχανή της Επανάστασης, οι πρώτες στροφές της οποίας σημειώθηκαν στην Αχαΐα και Μεσσηνία με την κινητοποίηση τοπικών οικογενειών Προεστών («Κοτζαμπάσηδων») και οπλαρχηγών, μπαρουτοκαπνισμένων και δοκιμασμένων σε σειρά μεγάλων και μικρών εξεγέρσεων κατά τον 18ο και τις αρχές του 19ου αιώνα.

Ένα ερώτημα που εξακολουθεί να απασχολεί πολλούς Έλληνες που μελετούν (ασχολούμενους με) την προ και κατά τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821 περίοδο, αναφέρεται στο εάν οι Προεστοί ή Δημογέροντες της εποχής εκείνης, οι αποκαλούμενοι με τον τουρκικό όρο «Κοτζαμπάσηδες», ήταν «τουρκολάτρες» διότι οι περιουσίες τους έγιναν επί Οθωμανικής κατοχής και κατά συνέπεια με την επανάσταση και την ίδρυση του νέου Ελληνικού κράτους θα έπαιναν να ανήκουν στην οικονομική ελίτ της περιοχής τους. Υποτίθεται ότι κατόπιν αυτού, δεν θα ήθελαν την απελευθέρωση του Ελληνικού Έθνους. Έχει όμως αποδειχθεί ότι, με την εξαίρεση βέβαια ελάχιστων «ΝΕΝΕΚΩΝ» (αυλοκολάκων) η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων Προεστών ήταν υπέρ της Επανάστασης του 1821 και πρωταγωνίστησαν σε αυτή.

Ως προς τη μεγάλη περιουσία που απέκτησαν, δεν τους τη χάρισαν οι Τούρκοι, αλλά τη δημιούργησαν οι ίδιοι με την αξιοποίηση των κτημάτων τους, την πώληση των προϊόντων τους, την ενασχόλησή τους με το εμπόριο και δη το εξωτερικό και την ενασχόληση, μερικών, με την πολύ κερδοφόρο ναυτιλία. Πέραν αυτών οι μεγάλες περιουσίες των Προεστών δημιουργήθηκαν από πατέρα σε γιο, στη διάρκεια πολλών αιώνων. Άλλωστε κανένας Προεστός, όταν εκλεγόταν δεν ήταν φτωχός ή χαμηλού οικογενειακού εισοδήματος, διότι το Οθωμανικό φορολογικό σύστημα προέβλεπε ως προϋπόθεση εκλογής τους τη μεγάλη οικονομική και περιουσιακή τους επιφάνεια.

Βιβλιογραφία:

«Εστία» 17/11/2019, άρθρο Τίτου Αθανασιάδη. Αθ. Φωτόπουλος, «Οι Κοτζαμπάσηδες της Πελοποννήσου κατά τη δεύτερη Τουρκοκρατία (1715-1821)». Ν. Σπηλιάδης: Απομνημονεύματα. Φωτάκος (Φώτιος Χρυσανθόπουλος), Απομνημονεύματα.

Ειδήσεις ... Σχόλια Ειδήσεις ... Σχόλια

Η θρύση χιονισμένη

Χιονισμένο τοπίο

Χιονάνθρωπος για μικρά και μεγάλα παιδιά

Χιονισμένο τοπίο χωριό και γύρω δάση

Οι Έλληνες από το 2001 έως το 2021

Στο πρωτοχρονιάτικο «ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ» δημοσιεύτηκε μια ενδιαφέρουσα έρευνα με ακριβώς ίδια, τότε και τώρα, ερωτήματα για το: **πόσο** και **πώς** άλλαξε ο τρόπος με τον οποίο οι Έλληνες αντιλαμβανόμαστε τον κοινωνικό και πολιτικό εαυτό μας.

Διαλέξαμε μερικά, από τα πολλά ερωτήματα, να τα παρουσιάσουμε και να αφήσουμε σε εσάς τα σχόλια.

1ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Κατά τη γνώμη σας, τι φταίει για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα ο τόπος μας;	Φταίμε όλοι μας.	32% 40% +8
	Η ανεπάρκεια των πολιτικών μας.	46% 31% -15
	Η ανεπάρκεια των ανθρώπων που επηρεάζουν το δημόσιο βίο της χώρας.	13% 25% +12
	Ο Ξένος παράγοντας και οι παρεμβάσεις του	7% 3% -4

2ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Σας εμπνέουν ή όχι εμπιστοσύνη οι απέναντι ομάδες, θεσμοί, οργανισμοί ή τάσεις;	Ένοπλες δυνάμεις	82% 70% -12
	Ευρωπαϊκή Ένωση	61% 48% -13
	Αστυνομία	56% 44% -12
	ΟΗΕ	42% 34% -8
	Επιχειρηματίες	36% 30% -6
	Εκκλησία	71% 25% -46
	NATO	25% 21% -4
	Κόμματα / πολιτικοί	27% 14% -13
	Συνδικαλιστικό κίνημα	27% 14% -13
	MME	40% 9% -31
Όσες ομάδες, θεσμοί ή οργανισμοί είναι στο κόκκινο είναι καλό να καλοσκεφτούν για τη θέση τους και τη μεταβολή!!!		

3ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Σε ποιους τομείς της οικονομίας πρέπει η χώρα να δώσει το μεγαλύτερο βάρος τα επόμενα δέκα χρόνια ώστε να ενισχυθεί η θέση μας στον διεθνή ανταγωνισμό;	Νέες τεχνολογίες	36% 60% +24
	Τουρισμό	49% 45% -4
	Γεωργία και κτηνοτροφία	33% 44% +11
	Βιομηχανία	43% 29% -14
	Κατασκευές	8% 7% -1
	Μεταφορές	3% 5% +2
	Χρηματοπιστωτικό τομέα	11% 3% -8

4ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Ποιος πιστεύετε ότι πρέπει να είναι ο βασικός Εθνικός στόχος για τη χώρα τα επόμενα δέκα χρόνια;	Να οικοδομήσουμε μια δίκαιη κοινωνία χωρίς μεγάλες ανισότητες.	45% 46% +1
	Να γίνουμε μια σύγχρονη χώρα χωρίς να έχει να ζηλέψει τίποτα από τις άλλες χώρες της Ευρώπης.	31% 39% +8
	Να προστατέψουμε την ελληνικότητα και τις ορθόδοξες αξίες μας.	23% 14% -9

5ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Κάνοντας έναν συνολικό απολογισμό της μέχρι τώρα πορείας της Ελλάδας στην ΕΕ εκτιμάτε ότι η χώρα μας ωφελήθηκε ή όχι από τη συμμετοχή της σε αυτήν;	Ωφελήθηκε.	60% 52% -8
	Ούτε ωφελήθηκε ούτε ζημιώθηκε.	23% 15% -8
	Ζημιώθηκε.	13% 14% +1

6ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Πώς φαντάζεστε την Ελλάδα μετά από 10 ή 20 χρόνια;	Ως μια χώρα πλούσια και ανεπτυγμένη χωρίς να διαφέρει από τις άλλες χώρες.	47% 37% -10
	Περίπου όπως είναι σήμερα.	40% 29% -11
	Ως μια χώρα ανίκανη και εξασθενημένη, να μην μπορεί να παρακολουθήσει τους ρυθμούς των άλλων χωρών.	9% 24% +15

7ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Με ποια από τις δύο απόψεις συμφωνείτε περισσότερο	Οι Έλληνες είναι ένας λαός με μεγάλη ιστορία που παρά τις σημερινές αδυναμίες του ξεχωρίζει για την ευφυΐα και τον πολιτισμό.	88% 46% -42
	Οι Έλληνες είναι ένας λαός μέτριος που δεν έχει κρατήσει σχεδόν τίποτα από τον πολιτισμό του παρελθόντος.	9% 25% +16

8ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Εσείς προσωπικά αισθάνεσθε ή όχι υπερήφανος που είστε Έλληνας - Ελληνίδα;	Αισθάνομαι υπερήφανος/η.	95% 78% -17
	Όχι δεν αισθάνομαι υπερήφανος/η.	3% 16% +13

9ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Το ευρώ κυκλοφόρησε στη χώρα μας στη Πρωτοχρονιά του 2002. Η κυκλοφορία του ευρώ για σας...	Συμβόλισε την είσοδο της Ελλάδας σε μια νέα εποχή.	72% 70% -2
	Ήταν μια αλλαγή χωρίς ιδιαίτερη σημασία;	24% 25% +1

10ο ΕΡΩΤΗΜΑ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	Δεκ. 2001 - Δεκ. 2021 - Διαφ.
Πώς θα περιγράφατε τη θέση της Ελλάδας στην Ευρώπη και τον κόσμο;	Μέτρια	50% 36% -14
	Πολύ καλή - Καλή	41% 34% -7
	Πολύ κακή - Κακή	7% 30% +23

ΣΧΟΛΙΟ: Κάποια από τα ευρήματα δείχνουν εξέλιξη προς τη θετική, την επιθυμητή κατεύθυνση.

Κάποια δείχνουν εξέλιξη προς την αρνητική, την ανεπιθύμητη κατεύθυνση.

Ευκαιρία για αναστοχασμό και εποικοδομητική δράση.

Κάποτε γράφαμε: «**Είμαστε περήφανοι για τους προγόνους μας. Να κάνουμε υπερήφανους και τους απογόνους μας για εμάς!**»!

Ηλίας Νέλλας